

Els músics de Billy Wilder

Pere Estelrich

Fa uns anys (crec recordar que el 1992) vaig tenir ocasió d'escoltar en viu la Filharmònica de Berlín a Nova York. Una experiència inoblidable, de veres. I no només per tenir al davant meu la mítica formació musical alemanya, sinó també pel lloc del concert, el Carnegie Hall, i -sobretot- pel director convidat, André Prévin.

Prévin és un dels noms de la història de la Música actual que més m'interessen. I no és d'ara fa poc, sinó que ja

seus programes a la televisió i és interessant el seu llibre *Music face to face* escrit amb col.laboració d'Antony Hopkins) i compositor famosos (és autor d'algunes de les bandes sonores que a tots ens han impressionat: no recordam tots la d'*Irma la dulce*?). Què més podem demanar?

Prévin, alemany de naixement però nord-americà de nacionalitat és un dels compositors que més col.laboraren amb Billy Wilder. El trobam a quatre de les seves pel.lícules: *Un dos*

ell, pràcticament tots ocupen un lloc destacat dins el fet musical del segle XX. Al seu costat, hi trobam, a més dels dos músics ja esmentats, els noms de l'argentí Lalo Schifrin (*Aquí un amigo*), alumne de Messiaen i membre de la banda de Dizzy Gillespie (Schifrin ara torna a sonar molt ja que és també l'autor de la banda sonora de la sèrie televisiva *Missió impossible*); el quaranta vegades nominat pels premis Oscar i nou d'elles premiat Alfred Newman (*La tentación vive arriba*) i l'alemany Franz Waxman (*Sunset*

fa temps que segueix les seves petjades. De fet, sempre he tingut una predilecció especial pels músics complets, els que destaquen en més d'una de les branques possibles. I Prévin n'és un, tal vegada el que més: director de primer nivell (les gires amb les grans orquestres mundials ho acrediten), pianista consagrat (tenc a casa alguns enregistraments seus interpretant Música de cambra fantàstics), intèrpret de jazz, periodista musical (foren populars els

tres, Irma la dulce, Bésame tonto i En bandeja de plata. Només Miklós Rózsa (*Cinco tumbas al Cairo, Perdición, Días sin huella i Fedora*) iguala el nombre de col.laboracions.

Wilder, detallista i perfeccionista en tot i per tot, intentà fer-se amb els compositors més complets de Hollywood, els més formats. I podem dir que ho aconseguí, bastaria mirar la llista de músics que treballaren amb

Boulevard, Traidor en el infierno i El héroe solitario), alumne que fou del gran Bruno Walter i de Frederick Hollander, aquest darrer, curiosament, també col.laborador de Wilder (*Sabrina i Berlín Occidente*).

Com veim, el panorama de grans noms és ample. Pocs directors han tingut al seu costat compositors tan prestigiosos. I és que Wilder és molt de Wilder. ♦

Fred MacMurray: De vegades, la gent és allà on no pot parlar.
Sota dos metres de fems, potser?

Perdición